

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Frimærket 2020

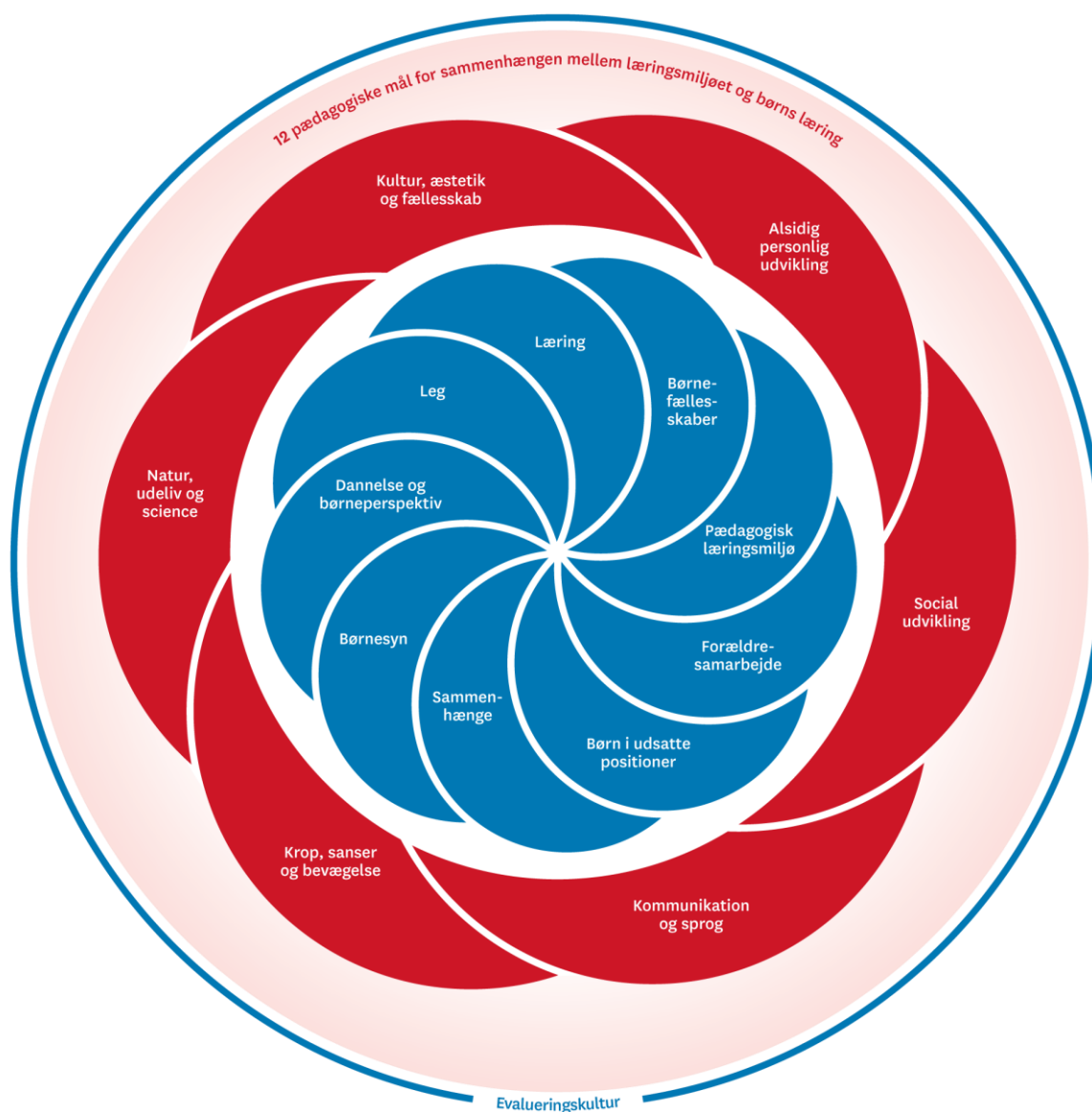

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indhold

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?	4
Pædagogisk grundlag	7
Børnesyn	8
Dannelse og børneperspektiv	8
Leg	9
Læring	10
Børnefællesskaber	10
Pædagogisk læringsmiljø	11
Samarbejde med forældre om børns læring	12
Børn i udsatte positioner	13
Sammenhæng til børnehaveklassen	14
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	16
Inddragelse af lokalsamfundet	16
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	17
De seks læreplanstemaer	18
Alsidig personlig udvikling	19
Social udvikling	21
Kommunikation og sprog	22
Krop, sanser og bevægelse	24
Natur, udeliv og science	26
Kultur, æstetik og fællesskab	28
Evalueringskultur	30

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

1

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske

¹ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Børnehaven Frimærket ved Vindblæs Friskole er normeret til 44 børn fra 3-6 år. Børnehaven ligger i byen Norup ved Havndal, ca. 200 m. fra Vindblæs Friskole. Børnehaven består af et tidligere parcelhus og et nyt træhus. Begge huse ligger placeret på store naturgrunde.

Vindblæs Friskole og børnehaven Frimærket bygger på Grundtvig Koldske værdier. Hvilket bl.a. bygger på forpligtende fællesskab, oplevelser og dannelse.²

Det primære pædagogiske arbejde i Frimærket udøves i uderummet. Her er der grundlag for at tilgodese børnenes forskelligheder, kreativitet, koncentration, motorik, sundhed og sociale relationer via naturoplevelser.

I Frimærket mødes det enkelte barn som det unikke menneske, det er. Pædagogikken er tilrettelagt således, at hverdagen er tryk for børnene og bærer præg af varme og omsorg. Vi prioriterer anerkendelse og respekt for den enkelte og deres familier højt. Der er plads til forskellighed i fællesskabet, et fællesskab som vi værner om og dyrker i det daglige blandt børnene, men også iblandt forældrene via forskellige arrangementer og praktiske arbejdsopgaver i løbet af året.

Børnene er fordelt i to huse. I Lillebo opholder de yngste børn sig, og i Troldebo holder de ældste børn til. Troldebo er således base for børnene det sidste år inden skolestart. Med denne opdeling er det muligt at tilgodese både yngste og ældstegruppens udvikling og tilpasse udfordringer ud fra udviklingstrin.

Vi åbner og lukker i vores hovedhus "Lillebo". Det betyder, at alle børn møder ind her. I løbet af morgenen går ældstegruppen i Troldebo for at gøre klar til dagens udeliv. Senere på dagen samles ældste og yngstebørn igen i vores store have.

Sammen med Vindblæs Friskole har vi en bus til rådighed, som vi benytter til fødselsdage, og når vi tager på tur ud for at opleve førstehåndsoplevelser i naturen lidt længere væk.

Udelivet er det gennemgående tema i børnehaven Frimærket herunder de fire grundelementer jord, luft, ild og vand. Disse fire grundelementer kan være overvældende i børnehøjde, ganske fascinerende, lærerige og lige ved hånden i naturen i Frimærket. Vi er ude fra morgen til sen eftermiddag hver dag og prioriterer fri leg og kreativ udfoldelse. Ud fra et børneperspektiv må pinde, sten og sand få lov til at ligge fra leg til leg. Det kan i voksnes øjne virke rodet, men set ud fra et børneperspektiv tror vi på, at det bl.a. fremmer kreativitet og fantasi. I Frimærket ser vi, at børnene får udviklet disse egenskaber ved at lege med genbrugsbrædder og store pinde fra skoven. Vi vægter, at børnene klatrer i træer, bygger huler af grene og graver huller i jorden til at gemme sig i, frem for at have en fabriksfremstillet legeplads. Det vigtigste er, at de voksne viser vej, og at lysten driver værket.

Vi bestræber os på, at børnene får optimale læringsbetingelser. Børnenes oplevelse af at tid og sted forsvinder, fordi de er optaget af at undersøge verden og virkeligheden i

² www.vindblaes.dk

børnehøjde omkring dem og ikke af det digitale univers og menneskeskabte legefigurer. Fantasien får frit spil.

Legen er grundlæggende for læring i børnehøjde. I uderummet i Frimærket tilstræber vi, at der er plads og voksenguidning til at styrke børnenes fælles fantasilege.

Der fremkommer ikke altid et færdigt fysisk produkt, som kan fremvises når børnene har eksperimenteret, leget og lært. I Frimærket er det vigtigste processen og ikke produktet, for at tilgodese børnenes sanssemæssige førstehåndsoplevelser og erfaringer med omverdenen.

Alle dage året rundt foregår de pædagogiske aktiviteter, leg og udvikling i uderummet kun afbrudt af bl.a. børnenes frokost, eftermiddagsmad og særlige udvalgte pædagogiske aktiviteter. De udvalgte pædagogiske aktiviteter kan f.eks. være særlige indsatsområder som f.eks. sprogarbejde og finmotoriske aktiviteter hvor børnene i mindre udvalgte grupper arbejder inde.

Lillebo:

Her er der særligt fokus på den nære relation og omsorg. Det tager tid at vænne sig til at gå i børnehave. Vi øver dagens rutiner og struktur. Vi øver os i at tage tøj/sko på og af, åbne madpakke og være en del af et fællesskab. Vi øver også i at lege fri leg og at bruge fantasien.

Vi øver os i, hvordan man passer på sine kammerater, og hvordan man er gode venner. Ven skaber og nære sociale relationer opstår og udvikles, allerede imens børnene er små. Der bindes særlige bånd og der opstår ven skaber imellem børnene allerede fra de er helt små.

Vi kigger op på Troldebo, og børnene glæder sig til at blive store.

Den sidste tid inden børnene skal være i Troldebo går vi derop mindst en gang ugentligt, så børnene kan vænne sig til de nye og dog kendte omgivelser og voksne. Det er altid særligt at blive stor.

Troldebo:

Alt hvad der øves i Lillebo, øves fortsat i Troldebo. Nu med lidt større krav svarende til aldersgruppens nærmeste udviklingszone. Naturen, eksperimenter/science og leg i dagligdagen er fortsat det bærende element.

Ud over at kunne tilrettelægge udfordringerne til de ældste børn er formålet i Troldebo også at give børnene den bedste start og glidende overgang fra børnehave til skole.

Det helt særlige fokus i Troldebo er på at få årgangen sammentømret og øvet de sociale spilleregler. Dette har ganske afgørende betydning for børnenes skolestart, da børnene allerede i Troldebo naturligt har arbejdet med dette og ikke først skal bruge energi på det, når de starter i skolen.

Endvidere er der i løbet af året fokus på div. førskole aktiviteter. Børnene bliver udfordret på en anden måde. Vi tegner og øver i at skrive navn. Vi taler til samling hver dag om kalenderen, og hvad vi skal lave.

Når der er aktiviteter på skolen, som Troldebo kan være med til, bliver de inviteret. Det kan være alt fra motionsløb lige inden efterårsferien til juleteatertur.

Jo tættere vi kommer skolestart, jo mere kommer børnene på besøg på skolen og i SFO. De sidste måneder inden skolestart opholder Troldebo sig hver dag i SFO'en i meget af dagen. Her lærer de kulturen, de voksne og stemningen på skolen at kende.

Pædagogisk grundlag

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** *Det at være barn har værdi i sig selv.*
- **Dannelse og børneperspektiv.** *Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.*
- **Leg.** *Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.*
- **Læring.** *Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.*
- **Børnefællesskaber.** *Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.*
- **Pædagogisk læringsmiljø.** *Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.*
- **Forældresamarbejde.** *Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.*
- **Børn i udsatte positioner.** *Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.*

Sammenhæng til børnehaveklassen. *Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”*

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”³

³ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Hvordan de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk hos os i Frimærket og hvordan bliver det omsat i vores hverdag sammen med børnene:

Børnesyn

Det at være barn har værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år.

4

I børnehaven Frimærket arbejder vi ud fra en anerkendende tilgang til barnet. Vi har et positivt menneskesyn, hvor barnet skal opleve at have værdi i sig selv – alle kan noget. I børnehaven er der plads til forskellighed og rummelighed, hvor vi tager udgangspunkt i, hvor det enkelte barn udviklingsmæssigt er her og nu. Vi arbejder ud fra at fange barnets perspektiv, hvor vi i samtalen og legen med barnet tager udgangspunkt i barnets interesser og nysgerrighed. I kontakten med barnet er vi i øjenhøjde, for at barnet skal opleve at blive taget alvorligt og opleve en ligeværdighed i kommunikationen. I dagligdagen ligger vi stor vægt på, at alle børn (og forældre) føler sig set ved aflevering og afhentning i børnehaven – alle er lige værdifulde for fællesskabet.

Dannelse og børneperspektiv

Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.⁵

Dannelsen der finder sted i Frimærket hænger i høj grad sammen med den kultur vi lever i, men også den kultur, der er opbygget på Vindblæs Friskole og Børnehave, som har

⁴ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

⁵ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

fokus på fællesskabet. Målet er at børnene klædes på til at kunne begå sig i verden sammen med andre mennesker, med turtagning, ligeværd og social udvikling -i det hele taget.

Vi øver sociale kompetencer og handlemuligheder i konflikthåndtering med voksenguidning for at kunne begå sig i demokratiske fællesskaber. Denne erfaring og viden øver børnene sig på i dagligdagen.

Alle børn skal høres og tages alvorligt og vi øver i, at man skal behandle andre, som man også gerne selv vil behandles.

I Frimærket, hvor vi oftest arbejder i små grupper, oplever vi, at der er plads og rum til at møde børnene i et børneperspektiv. Vi hjælper dem med at se hinanden og få en forståelse af andre og vores forskelligheder. I legen og i dagligdagen tager vi oftest udgangspunkt i det, som børnene er optaget af, men viser dem også nye veje, for at udvide deres horisont.

Leg

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selv-værd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.⁶

I Frimærket bestræber vi os på, at der i løbet af dagen er så få opbrud som muligt. Vi prioriterer den frie og spontane leg højt, hvor processen er vigtigere end produktet. Personalet er deltagende i de aktuelle lege, der opstår hos børnene, hvor vi deltager foran, bagved og ved siden af. Ved at lege foran, menes at personalet er dem der går foran og er rammesættende for legen. Når vi deltager bagved, menes at den voksne er observerende på sidelinjen, og kan byde ind med ideer og mulige materialer til udvikling af legen. Når personalet deltager ved siden af, er vi med i legen på lige vilkår med børnene. Legene foregår både i små og store grupper.

⁶ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Læring

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

I Frimærket er vi opmærksomme på den læring, vi kan få gennem krop og sanser i uderummet. Med det mener vi, både den motoriske læring, men også læringen om vejr og vind og om det, vi sanser og finder i naturen. I uderummet har vi mange forskellige læringsmiljøer, hvor der bl.a. er den frie og spontane leg, de pædagogiske planlagte aktiviteter og læring i de aktuelle hverdagsituationer. I Frimærket arbejder vi ud fra, at den bedste læring kan opstå, når barnet oplever tryghed og mestringsevne. Børnenes læring, bliver til en integreret del af barnet, når barnet oplever, at der er tid til den "langsomme læring" – med det mener vi, at barnet oplever, der er tid til læring i alle situationer. I Frimærket ligger vi stor vægt på, at børnene opnår læring gennem de erfaringer og rutiner, som de oplever og er en del af i hverdagen. Erfaringen sker bl.a. gennem de førstehåndsoplevelser, som vi sammen skaber i løbet af dagen, både ud fra den frie leg og de voksenplanlagte aktiviteter.

Børnefællesskaber

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.⁷

De voksnes rolle har stor betydning for børnenes fællesskaber. I Frimærket er vi inspireret af den pædagogiske metode ICDP i vores møde med børnene. Metoden benytter vi bl.a. for at skabe inkluderende og anerkende fællesskaber og for at styrke og udvikle nuværende og kommende børnefællesskaber. I Troldebo benytter vi endvidere materialet "Fri for mobberi", som et redskab i arbejdet med børnenes sociale udvikling. De voksne omkring børnene -både pædagogisk personale og forældre, har et stort ansvar for fællesskabet i børnegruppen. Vi opfordrer de store børn til at hjælpe de små, og vi gør de store opmærksomme på, hvordan de er rollemodeller for de små.

Vi mener det er vigtigt, at der er plads til forskellighed. Her mener vi i.f.h.t. børnenes udvikling, ressourcer og forståelse for hinanden. Her skal være plads til, at alle har noget, at byde ind med. Derfor har de voksne i frimærket en stor rolle i at fremhæve børnene som værende kompetente, med unikke personligheder. Børnene skal behandles forskelligt, for at kunne behandles ens.

I Frimærket arbejder vi ofte i små grupper. Her har vi fokus på, at børnene får øje for hinanden. Hvem er her i dag, hvem mangler, hvor bor du, hvor bor jeg, og hvordan vi og vores familier er forskellige.

Det forventes, at man som forældre er aktiv deltagende i fællesskabet, som er en del af kulturen her i børnehaven og dette prioriteres. Der gives plads og rum til, at forældrene kan mødes og lære hinanden at kende. Fællesskabet blandt forældrene smitter af på børnene og deres venskaber. Det giver tillid og tryghed blandt både børn og voksne.

Forældrefællesskabet styrkes ved de forskellige arrangementer som forældreråd i samarbejde med børnehaven og friskolen arrangerer. Dette gælder bl.a. arbejdslørdag, rengøringslørdag, forældrerådsplanlagte arrangementer, bedsteforældredag mv.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”⁸

Der er forskellige rammer for, hvordan læringsmiljøet er organiseret, alt efter hvilken arena man befinder sig i. Eksempler på arenaer i Frimærket er bålet, cykelbanen, gyngerne, bakken, vandbanen, bokseringen, hønsegården, spisegruppen, frugtposer, garagen, når vi går ind i spisegrupperne, ved morgenmaden og vinkevinduet.

⁷ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

⁸ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Vi er beviste om, at alle arenaer i børnehaven er pædagogiske læringsmiljøer:

- Voksenplanlagte aktiviteter tilrettelægges ud fra børnenes forudsætninger, behov, udvikling og interesser.
- Dagligdags rutiner. I dagligdagens overordnede struktur som vi arbejder ud fra er der fleksibilitet ud fra de behov og initiativer som opstår i øjeblikket.
- Spontan leg. De voksne er med til at sætte rammerne for at legen bliver mulig og støtte børnene i at udvikle legen.
- Ture. Tilrettelægges bl.a. ud fra hvad der optager børnene i øjeblikket. Vi tager til skov, Falck, fjorden, åen, nærområdet.

Vi møder børnene med anerkendelse og nærvær, da vi mener det er vigtigt, i forhold til at barnet skal trives, udvikles, lære og dannes.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”⁹

I Frimærket vægter vi kommunikation og samarbejde med forældrene højt. Herunder at få tydeliggjort forventninger, ud fra børnenes trivsel og udvikling.

Kommunikation med forældrene foregår i det daglige ved aflevering og afhentning. Endvidere via intra, tavle, månedsbreve og forældresamtaler, herunder bl.a. opstartssamtale og årssamtaler.

Vi benytter endvidere sms mellem hjem og børnehave. Især på dage, hvor afleveringen er svær, specielt for nye børn, vægter vi at sende en sms, så forældrene får besked omkring hvordan deres barn har det efterfølgende, så man som forældre kan være tryk i samarbejdet med institutionen.

I dagligdagen guider vi forældrene ved behov i forhold til barnets trivsel og læring.

⁹ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Er der behov for kontakt til PPR, sker det altid i samarbejde med forældrene.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”¹⁰

Læringsmiljøet og kvaliteten i samspillet imellem børnene og det pædagogiske personale har stor betydning for at børn i udsatte positioner ikke kommer til at stå uden for fællesskabet.

Vi vægter, at hverdagen for børn i udsatte positioner er så stabil og forudsigelig som muligt, så de i Frimærket kan opleve ro og tryghed.

Med børn i udsatte positioner mener vi børn, som er udfordret i kortere eller længere perioder. Det kan være børn, hvis forældre står midt i en skilsmisse, børn som er på vej til at blive ble fri, børn som har brug for at øve sig i at mestre opgaven ”at tage tøj på selv”, børn som er nye i institutionen, børn i sorg, børn som udviklingsmæssigt er udfordret, børn fra social udsatte familier, børn som af forskellige årsager ikke ligner flertallet.

I arbejdet med børn i udsatte positioner har vi bl.a. fokus på:

- At arbejde i små grupper
- ICDP, som er vores grundlæggende tilgang i arbejdet med børnene
- At der er plads og rum, da der er høj til loftet i uderummet, hvor der altid er mulighed for at trække sig.
- Tilpasser krav og udfordringer til det enkelte barns ressourcer.
- Udveksling af viden omkring barnets ressourcer på dagen
- Samarbejde med PPR ved behov

¹⁰ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”¹¹

EVA, Danmarks Evalueringsinstitut, fortæller, at når børn oplever en god overgang fra børnehave til SFO og skole, gavner det både deres læring og trivsel i overgangsperioden og i skolestarten. Det er derfor vigtigt for os her på Vindblæs Friskole og i Børnehaven Frimærket, at der er et tæt samarbejde mellem børnehave, skole og SFO. Der kan være med til at sikre børnene en tryk og sammenhængende overgang fra børnehave til skole. Da vi i Frimærket er en del af Vindblæs Friskole, er det vigtigt, at vi skaber en sammenhæng, der bygger på de samme grundværdier og pædagogiske målsætninger.

I Frimærket går børnene i førskolegruppen, Troldebo, det sidste år inden de skal starte i skole. Troldebo er et flot træhus, der ligger i den anden ende af legepladsen, og har nogle gode faciliteter både ude og inde, der går godt i tråd med resten af Frimærket.

I Troldebo arbejdes der med at give børnene en glidende og behagelig overgang til skolen. Det gøres ved gradvist at intensivere vores besøg på og aktiviteter sammen med skolen i løbet af året. For til sidst at have en daglig gang på skolen de sidste to måneder inden sommerferien.

Det første halve år, deltager Troldebo i forskellige arrangementer sammen med skolen og 0. klasse, eksempelvis til skolernes aktivitetsdag i oktober, teatertur til Hobro egnsteater og Julegudstjeneste. Efter jul har Troldebo et ugentligt besøg på skolen, hvor de møder ind fra morgenstunden og er med til morgensang, for at gøre børnene klar til årets helt store fælles arrangement på skolen, Teaterugen.

Troldebo deltager på lige fod med resten af skolen, som en vigtig del af teaterugen. Her får børnene en vigtig oplevelse af at være en del af det store fællesskab og indgå i en kæmpe læringsproces for både børn og voksne. Det er en intensiv periode, hvor Troldebobørnene lærer de andre børn og voksne, skolen og SFO'en at kende.

I løbet af foråret/forsommeren starter vi altid forløb op hvor børnene møder ind på skolen hver dag fra morgenstunden. Troldebørnene er på skolen indtil kl.13. I den tid og ind til sommerferien, fokuseres der på at lære børnene at gå fra børnehavens struktur, til skolens struktur.

Det gøres ved at følge tidspunkterne for skolen i.f.h.t. madpakker, frikvarter og hvornår der er planlagte aktiviteter, både alene eller sammen med 0.klasse.

Alt dette gøres for at give både børnene en god overgang og kendskab til skole, børn og personale.

¹¹ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

*"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."*¹²

Lokalsamfundet og Vindblæs Friskole og Børnehaven har en stor indvirkning og betydning for hinanden på mange fronter. Byen og området er et meget lille samfund, hvor alle kender til hinanden. Skolen har lagt i byen i over 50 år og er derfor en integreret del af det omkringliggende samfund.

I Frimærket ser vi det som et pædagogisk læringsmiljø f.eks. når folk fra lokalsamfundet ligger vejen forbi børnehaven. Folk fra byen/lokalområdet kommer forbi og forærer Frimærket div. ting fra deres gemmer. Vi ligger stor vægt på den kontakt vi har "over hegnet", da den er med til at udvide vores horisont. Her tænker vi på de mange folk der lufte hunde i byen og derfor dagligt kommer forbi børnehaven. Vi snakker med hundeejer og kæler for hunden, hvis vi må. Vi vinker til vores naboer, og følger med i hvad der sker på vejen. Når skraldemanden kommer, løber mange ned til hegnet for at følge med i hvordan vores skraldespand bliver tømt, og snakker med skraldemanden.

Til jul inviteres vi ud til den lokale juletræssælger for at fælde vores eget juletræ. Vi er endvidere velkommen på en nærliggende kvæggård. Den lokale idrætsforening støtter vi bl.a. op om ved at male deres fastelavnstønder.

Hvert år deltager vi i Danmarks Naturfredningsforenings årlige affaldsindsamling hvor vi samler skrald i Norup til glæde og gavn for byens borgere, lokalsamfundet og for børnenes forståelse for at passe på naturen.

¹² Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”¹³

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Fysiske børnemiljø

- Vi er fortrinsvis ude, der er højere til loftet og vi oplever færre konflikter i uderummet.
- Vi går ind i madpakkegrupper, for at mindske støj og for mange børn i garderoben på en gang.
- Vi har fokus på håndvask efter toiletbesøg og før spisetider.

Psykiske børnemiljø

- Vi arbejder i Frimærket med et anerkendende børnesyn.
- Børnene øves i at alle er gode til noget, alle har værdi.
- Vi arbejder med, at der er gensidig tolerance børnene imellem (konfliktløsning)

Æstetiske børnemiljø

- Vores udemiljø udfordrer børnenes kreativitet i forhold til at bruge det der er i naturen.
-
- Vi tilstræber, at haven indrettes med forskellige nicher f.eks. cykelbanen, sansehaven, bålstedet, jordhullet m.v.

¹³ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

De seks læreplanstemaer

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer."

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.¹⁴

Børn er unikke, vi skal ikke forme deres personlighed men derimod møde og bekræfte det unikke barn. Vi har en vigtig opgave i at identificere og udvikle det enkelte barns særlige ressourcer og kompetencer.

I Frimærket på Vindblæs Friskole er der plads til at være forskellige. For at give plads til dette er det vigtigt, at børnene bliver mødt af anerkendende voksne. Endvidere er det af stor betydning at pointere, at børnene er afhængige af samspillet med andre for at kunne udvikle deres egne kompetencer fuldt ud.

For at behandle børnene ens, behandler vi dem forskelligt.

Vores mål er at styrke, støtte og udvikle børnene identitetsdannelse ud fra den narrative fortælling, som de har med sig. I samspil med de voksne og i relationer med andre børn i det hele taget, arbejdes der med udvikling af en fortsat mere sammenhængende selvopfattelse.

Vi arbejder hen imod, at børnene anerkender og respekterer hinandens forskelligheder.

Vi har fokus på, at hvert enkelt barn bliver set. Vi er opmærksomme på vigtigheden i at se barnets perspektiv og bagvedliggende intentioner, for at forstå og aflæse barnets handlinger og på den måde også arbejde med barnets selvværd.

¹⁴ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Vi har fokus på det enkelte barn, samtidig med at fællesskabet og forskelligheden prioriteres højt. Dette tænkes bl.a. ind i måden vi arbejder med børnene i mindre grupper i pædagogiske aktiviteter.

Børnehaven byder på læringsrum, som støtter barnet i at udfordres og udvikles optimalt, samt udvikling af barnets selvtillid.

I dagligdagen støtter vi barnet i at kunne sige til og fra. Anerkendelse af og hjælp til at forstå og fremhæve egne og andres følelser og potentialer.

Vi arbejder med basal omsorg og tryghed for den enkelte. Vi prioriterer eksempelvis afleveringssituationerne og samarbejdet med forældrene højt, for at give barnet en følelse af at blive set og mødt. Relevante informationer imellem hjem og børnehave vægter vi, for at kunne hjælpe og støtte barnet bedst muligt i løbet af dagen. Eks. hvis barnet har sovet dårligt. Husets daglige rutiner herunder også afleveringen er medskabende til barnets tryghed i børnehaven.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.¹⁵

En af grundstenene i barnets udvikling er barnets sociale relationer til andre. Det sociale liv sammen med kammeraterne spiller en stor rolle for børnene i Frimærkealderen. I børnenes interaktion med hinanden og de voksne, arbejder vi med mentalisering og empati. Vi øver os i, at deles om tingene, turtagning og forståelse for hinanden. Vi mener, det er meget vigtigt, at huske at alle børn udvikler sig forskelligt både fordi vi fra begyndelsen er forskellige, og fordi vi kommer fra forskellige baggrunde. Vi arbejder med ligeværd – ret til frihed og forskellighed og med venskaber hvor vi hjælper børnene til at forstå og få øjnene op for at alle i det sociale fællesskab, har noget at byde ind med. Vi er meget opmærksomme på, at vi voksne er rollemodeller.

Kulturen på Vindblæs Friskole og børnehave bygger som bekendt på Grundtvig Koldske værdier. Alle har brug for at være en del af et fællesskab, hvilket er en stor del af Vindblæs Friskole og Børnehave. Om morgenen siger vi ”godmorgen” til børnene ved navns nævnelse for, at de skal føle sig velkommen og som en værdifuld del af fællesskabet.

Vi arbejder med at lære børnene at indgå i de sociale spilleregler i de forskellige fællesskaber, som opleves i kulturen på stedet. Der er en samhørighed, fællesskab og omsorg for hinanden på tværs af Lillebo og Troldebo. Det ses og arbejdes endvidere med i de små spisegrupper i Lillebo, gruppen af Troldebørn, sproggrupper, ture ud af huset og fællesskabet omkring de forskellige traditionsrige oplevelser i løbet af året m.fl.

¹⁵ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.¹⁶

I Frimærket er legen omdrejningspunktet i dagligdagen. Igennem legen udfordres sproget både verbalt og nonverbalt i samspillet med både børn og voksne. Vi er meget bevidste om, at de voksne er rollemodeller og støtter børnene i at have en undrende tilgang til omverdenen. Vi ligger stor vægt på sproget i det sociale samspil ved at understøtte børnene i samtaler med hinanden og i de daglige aktiviteter.

Vi prioriterer at børnene kommer ud og får førstehåndsoplevelser i naturen og verden omkring os, fordi børnene lærer med hele kroppen. Igennem disse oplevelser opstår en naturlig kommunikation og dialog på tværs af børn og voksne.

Førskolebørnene gøres opmærksomme på sproget, sammenhængen imellem ord og tale. At børnene har mulighed for at se bogstaver inden skoletiden begynder, er en stor fordel for deres videre færd. Der spirer en enorm nysgerrighed frem hos børnehavebørnene, og sammen med denne et brændende ønske om at lære og en stor evne til at suge til sig. Det er meget vigtigt, at bevare denne glæde og motivere, så børnenes nysgerrighed stimuleres.

Børnehaven og skole er blevet vejledt af talepædagog omkring brug af pædagogisk metode vedr. børnenes sproglige udvikling. Herunder særligt i forhold til sproglyde og udtale hvor vi i Frimærket benytter os af håndfonemer. Vi benytter os af TRAS ved behov og har mulighed for at henvende os til PPR, hvor talepædagog er tilknyttet, hvis vi finder det relevant.

¹⁶ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

I Frimærket præsenteres børnene for skriveredskaber, bøger, dialogisk læsning, rim og remser m.m. Vi taler bl.a. om ugedage, måneder, bogstaver og tal både i selvvalgte aktiviteter og som voksenstyrede aktiviteter. Endvidere arbejder vi med turtagning, opmærksomhed og koncentration, som grundlæggende forudsætning for sproglig udvikling.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.¹⁷

Forskning viser, at der er tæt sammenhæng mellem motoriske færdigheder og udvikling af bl.a. sprog, social udvikling og koncentration.

Uderummet i Frimærket opfordrer børnene til at bruge deres krop på alle mulige måder. Vores legeplads er udfordrende, og der er mulighed for mange kropslige og sanselige oplevelser. Vi kan løbe, rutsje, klatre, trille, kravle, spille bold. Vi danser til høj musik, tumler og slås for sjov.

Kroppen lagrer erfaringer, følelser og viden. Ved at tage vare på kroppen, sikres grundlaget for fysisk og psykisk sundhed. Børn tilegner sig verden igennem sansemæssige og kropslige oplevelser. De udforsker og gentager motoriske færdigheder. De lærer kroppen at kende ved at bruge den. De oplever hvor meget deres krop kan og egen styrke ved at prøve sig frem og opleve glæden ved at bruge den.

I de daglige rutiner er vi meget opmærksomme på, at gøre børnene selvhjulpne. Dette gælder specielt i garderoben, som er et særligt læringsrum, da vi tager overtøj af og på flere gange dagligt. I motorisk udfordrende situationer motiverer vi børnene til at ”prøve selv” og opleve glæden ved dette.

Både hjemme og på tur prøver vi kræfter med det ujævne og uforudsigelige terræn. Vi mærker vinden, lytter til fuglene og oplever årstidens skifte gennem krop og sanser.

Ved madpakketid får børnene hver dag ”stilletid” 1-10 minutter, for at få ro i kroppen og for at kunne mærke sig selv.

¹⁷ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

I Frimærket har vi en ugentlig bådag, hvor vi sanser og smager på naturens spisekammer.

Vi har fokus på vigtigheden i at være opmærksomme og mærke sig selv. Herunder bl.a. fysisk behag/ubehag, hygiejne og toiletbesøg.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.¹⁸

Naturen og udelivet er grundstenen i Frimærket. Det er her, vi opholder os stort set hele dagen. Erfaring viser, og undersøgelser konkluderer, at naturen bidrager til børns generelle trivsel og har en psykisk, fysisk og positiv indvirkning i det hele taget.

I naturen har børnene gode muligheder for bl.a. at styrke deres muskler og udvikle deres motorik. Ude er der plads og dermed færre konflikter mellem børnene. Endvidere er børnene bedre til at koncentrere sig, hvis de ofte opholder sig i naturen.¹⁹

I naturen oplever vi, at der er plads til alle former for leg. Herunder både vilde og stille lege, fri leg og voksenstyret leg.

Børnehaven Frimærket har af Friluftsrådet fået tildelt ”Det grønne spireflag”. Det Grønne Flag tildeles institutioner, som opfylder visse kriterier for at arbejde med naturen i hverdagen.

Det pædagogiske personale i Frimærket forholder sig undrende og spørgende i tilgangen til vores naturoplevelser. Det gør vi for at støtte børnene i at have en undersøgende

¹⁸ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

¹⁹ <https://friluftsradaet.dk/nyheder/udeleg-boernehaven-oeger-koncentrationen-paa-skolebaenken>

tilgang, til det vi oplever i hverdagen. På den måde støtter vi børnene i at have en naturvidenskabelig tilgang til deres leg.

Vi griber børnenes initiativ i forhold til at få førstehåndsoplevelser i naturen. Vi løfter træstubbe, flytter sten og graver huller for at finde krible-krable-dyr, som vi sammen kan blive klogere på.

I Frimærket ser vi det også som en stor del af arbejdet med natur og udeliv, at holde husdyr. Vi har kanin, høns og Afrikanske Congosnegle. Vi ser at dyrene har en positiv indvirkning på børnene omkring udvikling af følelser, empati og omsorg.

Vi har i Frimærket igangsat flere projekter omkring science med udgangspunkt i de fire elementer. Vi har bl.a. et solur, hvor børnene kan følge med i hvornår der er madpaker/frugtposer. Vi holder øje med vinden ved at se på vindmøllen og vores flag. Vi har også en kompost, som dagligt bliver fodret, hvilket giver anledning til snak om naturens kredsløb og aktiviteter når jorden fra komposten skal bruges. Sammen med børnene undersøger vi døde dyr (vilde dyr), som både børn, forældre og personale har fundet i vejkanterne. Efter vi har undersøgt dem ligger vi dem ud på myretuen i skoven, som ligger i børnehavnens baghave og følger derefter udviklingen. Omkring vores høns oplever vi mange elementer af science, som bl.a. den daglige æggeindsamling, fodring med køkkenaffald og når vi om efteråret slagter dem bl.a. for at lære noget om biologi og "fra jord til bord".

Vi oplever børnene spontant selv igangsætter forskellige former for scienceprojekter herunder mudderkager, som de arbejder på at give den rette konsistens, frosne vandpytter som knaser under vinterstøvlen og små vandeksperimenter.

Vi vægter, at alle børn i deres børnehavetid oplever de forskellige biotoper, eksempelvis gran/bøgeskov, strand, søer m.m. For at give børnene en bred viden om naturen og dens forskelligartethed.

Vi deltager årligt i Danmarks Naturfredningsforenings affaldsindsamling, hvor vi taler med børnene om naturen og hvilken indvirkning affald i naturen kan have. Vi oplever at børnene får en større ansvarlighed og en bevidsthedsfølelse om, hvordan man opfører sig i naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.²⁰

I Frimærket får vores børn kendskab til kulturelle udtryksformer og værdier, for at det bliver muligt, synes vi, at det er nødvendigt, at vores børn får opbygget et fundament, som er forankret i den danske kultur og de tilhørende værdinormer. Med dette fundament kan man livet igennem møde andre kulturer uden at tabe sig selv, og herved opstår åbenhed, tolerance og respekt for andre mennesker og deres levevis.

Kulturen i Frimærket bygger på at børnene bruger deres fantasi så meget som muligt. Den æstetiske læreproces i Frimærket giver børnene ny viden og læring, på baggrund af det store fokus der ligger på legen i børnehaven.

Alt hvad naturen i uderummet i Frimærket byder på, kan med børnenes egen skabende og eksperimenterende praksis blive forvandlet til det, som de er optaget af her og nu. Vi oplever uderummet og naturmaterialerne i Frimærket, som værende de perfekte rammer til at skabe og bruge fantasi, i dagligdagens leg. Vi vægter at have så få fabriksfremstillede legeredskaber som muligt. De få fabriksfremstillede materialer vi har, vælger vi nøje ud, ud fra hvad der giver mening i.f.h.t. de lege, der ligger op af den kultur, vi alle er en del af.

Fællesskab er en af grundstenene i Frimærket og på Vindblæs friskole, og spiller en stor rolle på flere måder. For at kunne indgå i fællesskabet mener vi, at det er vigtigt at behandle børnene forskelligt alt efter behov, udvikling og særlige perioder i livet. Vi er et lille sted og børnene på tværs af alder, betyder meget for hinanden. Skolebørnene hilser på

²⁰ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

børnehavebørnene, når de løber forbi på deres daglige motionsrute. Til arbejdsfrie dage leger små og store sammen og forældrene samarbejder på tværs.

En gang om året har vi et projekt omkring teater. Yngstegruppen arbejder med teater for sig selv og får en fornemmelse for, hvad teater er. I samme periode arbejder ældstegruppen sammen med skolen, på et stort teaterstykke, som til slut vises for forældre og bedsteforældre. I teaterugerne får børnene bl.a. skubbet til deres grænser, oplever nye fællesskaber og de får en bevidsthed om at alle kan noget – ingen kan undværes.

I Frimærket fejrer vi børnenes fødselsdage, enten i børnehaven eller hjemme hos børnene. Dette er med til at give børnene en kulturel oplevelse, da ingen har samme tradition i forhold til fejringen. Børnehaven har stor respekt for den enkelte families måde at afholde børnefødselsdagen.

I løbet af året arbejder vi med de traditioner, der har rod i den danske kultur, herunder f.eks. jul, fastelavn og påske. Til jul laver vi eksempelvis julegaver og juleklip/pynt. Vi tager også i det lokale teater for at se juleforestilling og til julegudstjeneste i den lokale kirke. Til fastelavn klæder vi os ud, hvis vi har lyst, og vi slår katten af tønden. Til påske klipper vi eksempelvis påskekyllinger og gækkebreve.

Vi deltager ofte i de forskellige kulturelle aktiviteter i lokalsamfundet, som byder sig. Det kan være planlagte aktiviteter, men i Frimærket er vi også åbne for at ændre på dagen, hvis noget pludselig opstår og giver mening for børnene nu og her.

I børnehaven Frimærket er tegneredskaber og bøger tilgængelige, børnene bruger materialerne både med og uden voksne. Hele året er der mulighed for at arbejde med finmotoriske kreative aktiviteter i vores opvarmede garage.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?²¹

I Frimærket tilstræber vi, at der overordnet set er en fast struktur i det læringsmiljø, som børnene færdes i, i børnehaven. Børnehavns læringsmiljø tilrettelægges derfor med forudsigelighed, overskuelighed og tryghed, så børnene kan udvikle strategier til at kunne mestre dagligdagens udfordringer og derved trives, lære og udvikles.

²¹ Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Vi stræber efter, at den faste daglige struktur ikke bliver genstand for manglende udvikling. Derfor ser vi det vigtigt, at der i dagligdagens pædagogiske arbejde er plads til faglig undring, både af egen og andres praksis.

Vi stiller skarpt på hverdagens små udfordringer med en reflekterende tilgang til tilrettelæggelse og evaluering af den pædagogiske praksis i læringsmiljøet i de daglige rutiner, den fri leg og i de pædagogisk planlagte aktiviteter ud fra et børneperspektiv. Her er vi opmærksomme på at observationer og evalueringer bygger på en professionel tilgang.

I Frimærket stræber vi efter at forenkle evalueringsmaterialet uden at gå på kompromis med selve evalueringen. Helt konkret vil vi benytte "redskab til selvevaluering", som vi tager udgangspunkt i og arbejder systematisk ud fra, så vi herved øver os i at blive tydelige omkring, hvad og hvordan vi evaluerer vores praksis.

Ugentligt er der afsat tid til et møde i huset, hvor dagsordenen bl.a. er planlægning, diskussion og præcisering af børnehavens kvalitetsbegreber og hvad vi sammen kan gøre for at udvikle ud fra disse. (se artikel: EVA "Ekspertes: Her er faldgruberne, vi skal undgå når I evaluerer"). Til de ugentlige møder arbejder vi med refleksion og vurdering af vores pædagogiske praksis. Endvidere afsættes der tid til personalemøderne, hvor vi vil arbejde med "skema til handling".

Der arbejdes bl.a. med dagligdagsobservationer, praksisfortællinger og fotos for at indhente viden om det som vi gerne vil blive klogere på ud fra "redskab til selvevaluering". Derefter sættes en retning for den fremtidige praksis.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Hvad siger loven:

Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejede og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan samt i daginstitutionens arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidshjem.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen af, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan samt i dagplejens arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud og mellem dagtilbud.

Materialet, som løbende udarbejdes i forbindelse med evalueringen af de pædagogiske læreplaner, samles og bliver overordnet drøftet som et punkt på pædagogisk dag. Pædagogisk dag afholdes en gang årligt. Efter drøftelse og evaluering i personalegruppen af det seneste års arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan, fremlægges og debatteres den med forældrebestyrelsen. De kan herefter komme med input i forhold til dette evalueringsarbejde, hvor også det pædagogiske læringsmiljø i Frimærket drøftes.

I evalueringsarbejdet inddrages forældrebestyrelsen endvidere i, hvordan vi fortsat sikrer og udvikler overgangene. Herunder særligt den pædagogiske overgang imellem Frimærket og Vindblæs Friskole, som allerede er etableret og under udvikling.

I gennem processen i forhold til udvikling og udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er forældrebestyrelsen til bestyrelsesmøderne blevet orienteret. De har derved haft mulighed for, at komme med spørgsmål og input.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud